

LĒMUMI

PADOMES LĒMUMS

(2012. gada 24. janvāris),

ar ko konstatē, vai Ungārija ir veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumu

(2012/139/ES)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

saskaņā ar EKL 104. panta 8. punktu konstatēja, ka Ungārija nav veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes ieteikumu.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 126. panta 8. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas ieteikumu,

tā kā:

(1) Saskaņā ar Līguma 126. panta 1. punktu dalībvalstīm ir jāizvairās no pārmērīga valsts budžeta deficīta.

(2) Stabilitātes un izaugsmes pakta pamatā ir mērķis nodrošināt stabilas valdības finanses kā līdzekli, lai stiprinātu nosacījumus cenu stabilitātei un spēcīgai, ilgtspējīgai izaugsmei, kas veicinātu nodarbinātību. Stabilitātes un izaugsmes pakts ietver Padomes Regulu (EK) Nr. 1467/97 (1997. gada 7. jūlijs) par to, kā paātrināt un precizēt pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūras īstenošanu⁽¹⁾, kura tika pieņemta, lai sekmētu vispārējās valdības pārmērīga budžeta deficīta ātru novēršanu.

(3) Padome pēc Komisijas ieteikuma 2004. gada 5. jūlijā ar Lēmumu 2004/918/EK⁽²⁾ atbilstīgi Eiropas Kopienas dibināšanas līguma (EKL) 104. panta 6. punktam nolēma, ka Ungārijā pastāv pārmērīgs budžeta deficīts⁽³⁾.

(4) Padome pēc Komisijas ieteikuma 2004. gada 5. jūlijā saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu ieteica Ungārijas iestādēm vidējā termiņā veikt pasākumus, lai līdz 2008. gadam samazinātu deficītu zem 3 % no IKP. Ar 2005. gada 18. janvāra Lēmumu 2005/348/EK⁽⁴⁾ Padome

(5) Padome pēc Komisijas ieteikuma 2005. gada 8. martā saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu pieņēma otru ieteikumu, kurā tika apstiprināts 2008. gada termiņš pārmērīga deficīta novēršanai. Pēc Ungārijas budžeta situācijas ievērojamas pasliktināšanās Padome saskaņā ar EKL 104. panta 8. punktu 2005. gada 8. novembrī ar Lēmumu 2005/843/EK⁽⁵⁾ konstatēja, ka Ungārija jau otro reizi nav veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes ieteikumiem.

(6) Tādēļ Padome pēc Komisijas ieteikuma 2006. gada 10. oktobrī saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu pieņēma trešo ieteikumu Ungārijai, ar kuru pārmērīga budžeta deficīta novēršanas termiņš tika atlikts līdz 2009. gadam. Padome 2009. gada 7. jūlija ieteikumā saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu secināja, ka varētu uzskatīt, ka Ungārijas iestādes ir veikušas efektīvus pasākumus, reaģējot uz 2006. gada oktobra ieteikumiem. Ņemot vērā ievērojamo ekonomikas lejupslīdi ekonomiskās un finanšu krīzes kontekstā, Padome minētajā ieteikumā ietvēra pārskatītu trešo ieteikumu saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu.

(7) Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumā Ungārijas iestādes tika aicinātas novērst pārmērīgu budžeta deficītu vēlākais 2011. gadā. *Inter alia*, Ungārijai tika ieteikts: i) līdz 2009. gadam ierobežot fiskālās situācijas pasliktināšanos, strikti īstenojot pieņemtos un izziņotos korekciju pasākumus, lai sasniegtu budžeta deficīta mērķa apjomu 3,9 % no IKP; ii) no 2010. gada strikti īstenojot vajadzīgos konsolidācijas pasākumus, lai panāktu strukturālā deficīta pastāvīgu samazinājumu un atjaunotu kopējā budžeta deficīta samazināšanos, vairāk paļaujoties uz strukturālajiem pasākumiem ar mērķi panākt publisko finanšu stāvokļa noturīgu uzlabojumu; iii) laikus formulēt un pieņemt konsolidācijas pasākumus, kas nepieciešami pārmērīga budžeta deficīta novēršanai līdz 2011. gadam; iv) 2010. un 2011. gadā īstenojot fiskālos pasākumus ar kumulatīvu ietekmi 0,5 % apomā no IKP; v) nodrošināt, ka valdības bruto parāda attiecība pret IKP noturīgi samazinās.

⁽¹⁾ OV L 209, 2.8.1997., 6. lpp.

⁽²⁾ OV L 389, 30.12.2004., 27. lpp.

⁽³⁾ Visi ar pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru saistītie dokumenti, kas attiecas uz Ungāriju, atrodami šajā tīmekļa vietnē: http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/index_en.htm.

⁽⁴⁾ OV L 110, 30.4.2005., 42. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 314, 30.11.2005., 18. lpp.

- (8) Komisija 2010. gada 27. janvārī pieņēma paziņojumu Padomei ⁽¹⁾, kurā, pamatojoties uz tobrīd pieejamo informāciju, secināts, ka Ungārija ir veikusi efektīvus pasākumus, reaģējot uz Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumu. Komisija šo secinājumu izdarīja, ņemot vērā jo īpaši konsolidācijas pasākumus 1,5 % apjomā no IKP, lai sasniegtu 2009. gada deficīta mērķi 3,9 % no IKP, strukturālās reformas pensiju un sociālo pabalstu sistēmā, sekmējot 2010. gada budžeta deficīta mērķa 3,8 % no IKP sasniegšanu, un progresu jaunā fiskālā režīma ieviešanā, taču vienlaikus Komisija brīdināja arī par vērā ņemamiem riskiem.
- (9) Ungārija 2011. gada 15. decembrī iesniedza Komisijai un Padomei savu Ziņojumu par pasākumiem, kas veikti, reaģējot uz Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumu saskaņā ar Līguma 126. panta 7. punktu, 2011. gada decembris ("2011. gada decembra EDP progresa ziņojums"). Pamatojoties uz, *inter alia*, minēto progresa ziņojumu, atjaunināts izvērtējums par Ungārijas īstenotajiem pasākumiem, lai līdz 2011. gadam novērstu pārmērīgu budžeta deficītu, reaģējot uz Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumu, liek izdarīt šādus secinājumus:
- a) faktiskais budžeta deficīts 2010. gadā bija par 0,4 % no IKP lielāks nekā noteiktais mērķa apjoms, bet ekonomiskā izaugsme 2010. gadā bija straujāka, nekā paredzēts Komisijas dienestu 2009. gada pavasara prognozē, kura bija Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumu pamatā. Sagaidāms, ka 2011. gadā vispārējās valdības budžeta bilance (gan saskaņā ar valdības, gan Komisijas dienestu 2011. gada rudens prognozi – "2011. gada rudens prognoze") no negatīvas mainīsies uz pozitīvu, bet tikai pateicoties vienreizējiem ieņēmumiem 9,75 % apjomā no IKP, kas saistīti ar pensiju aktīvu pārceļšanu no privātajām pensiju shēmām uz valsts pensiju plānu, un ieņēmumiem 0,9 % apjomā no IKP, kas gūti no nozaru maksājumiem. Bez šiem vienreizējiem ieņēmumiem deficīts būtu sasniedzis aptuveni 6 % no IKP un būtiski pārsniedzis 3 % no IKP atsaucies lielumu, kas noteikts 1. pantā 12. protokolā par pārmērīga budžeta deficīta novēršanas procedūru, kurš pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību. Savā 2011. gada rudens EDP paziņojumā Ungārijas iestādes prognozēja budžeta pārpalikumu 3,9 % apjomā no IKP. 2011. gada rudens prognozē bija paredzēts nedaudz zemāks budžeta pārpalikums (proti, 3,6 % no IKP), jo tajā bija ņemta vērā publiskā sektora transporta uzņēmumu parāda daļa (0,2 % no IKP). Balstoties uz jaunāko informāciju par vienreizējiem ieņēmumiem, kas saņemti pēc 2011. gada rudens prognozes sagatavošanas, budžeta pārpalikums varētu būt vēl mazāks. Kas attiecas uz strukturālo deficītu, tā situācija pasliktinājās par 1,5 % no IKP 2010. gadā un par 1,25 % no IKP 2011. gadā, kopumā par 2,75 % no IKP, kas ir pretrunā Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumam minētajos divos gados nodrošināt fiskālos pasākumus ar kopējo apjomu vismaz 0,5 % no IKP, kas vajadzīgs, lai līdz 2011. gada termiņam ilgtspējīgi novērstu deficītu. Šī strukturālā pasliktināšanās atspoguļo to, ka nodokļu samazinājumi, kuru apjoms bija vairāk nekā 2 % no IKP, netika pietiekami kompensēti ar strukturāliem pasākumiem;
- b) attiecībā uz 2012. gadu budžeta projektā noteikts deficīta mērķis 2,5 % no IKP, kas atbilst konverģences programmas 2011. gada atjauninājumam. Lai šo mērķi sasniegtu, budžeta priekšlikumā ietverti vairāki pasākumi, kuru kopējā ietekme atbilstoši iestāžu aplēsēm ir gandrīz 4 % no IKP, vienlaikus veidojot ārkārtas rezervju uzkrājumu 0,7 % apjomā no IKP. Turpretī 2011. gada rudens prognozē lēsts, ka 2012. gadā vispārējās valdības deficīts sasniegs 2,8 % no IKP un strukturālais deficīts uzlabosies, sasniedzot 2,4 % no IKP. Salīdzinājumā ar budžeta projektu šīs augstākās deficīta aplēses atspoguļo, citu faktoru starpā, 2012. gada ekonomiskās izaugsmes prognozi, kas ir par 1 procentpunktu zemāka, kā arī piesardzīgāku ieņēmumu un izdevumu attīstības novērtējumu. Vienlaikus saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem budžeta projektā ietverts pieņēmums, ka ārkārtas rezerve netiks skarta. Taču deficīta robežvērtība – 3 % no IKP – ir ievērojama, tikai pateicoties vienreizējiem ieņēmumiem, kas veido gandrīz 0,9 % no IKP un ko gūst no iepriekšminētajiem nozaru ārkārtas maksājumiem;
- c) atbilstīgi 2011. gada rudens prognozei un pamatojoties uz parasto pieņēmumu par politikas nemainīgumu, 2013. gadā tika plānota budžeta deficīta stāvokļa pasliktināšanās līdz 3,7 % no IKP. Tas ir galvenokārt saistīts ar to, ka pakāpeniski likvidējamie nozaru ārkārtas maksājumi, kas rada ieņēmumus 0,9 % apjomā no IKP, netiks līdzsvaroti ar papildu ietaupījumiem attiecīgā gada strukturālo reformu programmā;
- d) pamatojoties uz budžeta attīstības tendencēm kopš 2011. gada rudens prognozes publicēšanas, vispārējās valdības deficīta prognoze 2012. gadam, kas ir 2,8 % no IKP, joprojām šķiet sasniedzama (ņemot vērā neseno makroekonomiskās vides pasliktināšanos). To izskaidro fakts, ka valdības 2011. gada 15. decembrī pieņemtā konsolidācijas pasākumu kopuma deficītu samazinošo ietekmi 0,4 % apjomā no IKP aptuveni kompensē pieņemtie deficītu palielināšie budžeta projekta grozījumi, kā arī neto izmaksas budžetā, kuras izriet no 2011. gada 15. decembrī panāktās vienošanās ar banku sektoru un vēl nav kompensētas ar papildu konsolidācijas pasākumiem;
- e) 2013. gadam, ņemot vērā dažus strukturālo reformu programmas konkrētājumus (attiecinātie valdības un parlamenta lēmumi ir atspoguļoti Ungārijas 2011. gada decembra EDP progresa ziņojumā), pozitīvo bāzes efektu no 2012. gada un neto izmaksas, kas izriet no vienošanās ar banku sektoru, 2011. gada rudens prognozē ietvertā budžeta deficīta prognozi 2013. gadam varētu samazināt no 3,7 % līdz 3,25 % no IKP, kas joprojām pārsniedz 3 % no IKP atsaucies lielumu. Starpība starp pašreizējo atjaunināto izvērtējumu un oficiālo budžeta deficīta mērķi (2,2 % no IKP), kas noteikts Ungārijas 2011. gada aprīļa Konverģences programmā, jo īpaši veidojas no tā, ka noteiktu pasākumu neīstenošanas dēļ nebija iespējams ņemt vērā aptuveni pusi no strukturālo reformu programmas. Atlikusī starpība salīdzinājumā ar oficiālo mērķi ir saistīta ar lielāku izdevumu prognozi, jo īpaši valstij

(¹) COM(2010) 10 final.

- piederošo transporta uzņēmumu un ceļu uzturēšanas nozarē, turklāt starpību rada arī atšķirīgi pieņēmumi par izaugsmi. Ir plānotas turpmākas strukturālas reformas, kas varētu samazināt deficīta prognozi, bet nav pietiekami detalizēti izklāstītas;
- f) riski, kas saistās ar šīm atjauninātajām vidēja termiņa prognozēm, ir ar tendenci samazināties. Ir arī neliels pozitīvs risks, kas veidojas no ieņēmumu plūsmām, kuras 2012. un 2013. gadā turpinās būt lielākas, nekā gaidīts. Taču sagaidāms, ka negatīvie riski pārsniegs kompensējošos pozitīvos riskus. Jo īpaši kopš 2011. gada rudens prognozes publiskošanas 2011. gada 10. novembrī ir palielinājušās procentu likmes visiem maksājumu termiņiem, ir pazeminājies valūtas maiņas kurss un pasliktinājusies vidēja termiņa ekonomiskā perspektīva. Kopumā, ja ņemtu vērā šos faktorus, deficīta prognoze gan 2012., gan 2013. gadam būtu vēl jāpalielina par 0,5 % no IKP, kas nozīmētu budžeta deficītu attiecīgi mazliet virs 3 % no IKP un 3,75 % no IKP;
- g) saskaņā ar 2011. gada rudens prognozi sagaidāms, ka – ņemot vērā gan budžeta deficīta apjomu, gan pieņēmumus attiecībā uz valūtas kursu – valsts bruto parāds 2013. gadā atkal pieaugs līdz aptuveni 77 % no IKP pēc īslaicīga parāda līmeņa krituma 2011. gadā, kas bija saistīts ar privāti pārvaldīto pensiju aktīvu pārņemšanu. Ja vidēja termiņa budžeta prognozes atjauninātu, balstoties tikai uz jaunajiem pasākumiem, kas pieņemti pēc prognozes sagatavošanas, prognozētā parāda attiecība pret IKP būtu faktiski nemainīga 2012. gadā un tikai nedaudz uzlabotos 2013. gadā. Taču turpmāki iespējamie budžeta prognožu atjauninājumi, kuros ņemtas vērā galvenokārt pieaugušās procentu likmes, HUF/EUR maiņas kurss 2011. gada beigās, kas bija 311 (aptuveni par 12 % zemāks nekā 2011. gada rudens prognozē izmantotais tehniskais pieņēmums), kā arī mazāk labvēlīgā makroekonomiskā vide, 2011. gadā veidotu parāda attiecību aptuveni 80 % apjomā, kas pēc tam stabilizētos aptuveni 78,5 % līmenī gan 2012., gan 2013. gadā, lai gan Padome ieteica panākt to, ka bruto parāda attiecība noturīgi samazinās.
- (10) Kopējais secinājums ir tāds, ka, lai gan 2011. gadā Ungārija formāli nav pārsniegusi atsaucē lielumu 3 % no IKP, šā sasnieguma pamatā nav strukturālas un ilgtspējīgas korekcijas. Budžeta pārpalikums 2011. gadā balstās uz ievērojamiem vienreizējiem ieņēmumiem vairāk nekā 10 % apjomā no IKP, un to ietekmē strukturālās situācijas kumulatīvs pasliktinājums par 2,75 % no IKP 2010. un 2011. gadā, kas ir pretrunā ieteiktajam fiskālajam uzlabojumam 0,5 % apomā no IKP. Turklāt iestādes 2012. gadā īsteno būtiskus strukturālos pasākumus, strukturālo deficītu samazinot līdz 2,6 % no IKP; 3 % no IKP atsaucē lieluma ievērošana atkal ir iespējama, tikai pateicoties vienreizējiem pasākumiem, kuru ietekme ir gandrīz 1 % no IKP. Visbeidzot, sagaidāms, ka 2013. gadā budžeta deficīts (3,25 % no IKP) atkal pārsniegs 3 % no IKP deficīta robežvērtību, pat ņemot vērā papildu pasākumus, kas izziņoti pēc 2011. gada rudens prognozes. Lielāks deficīts 2013. gadā ir saistīts galvenokārt ar to, ka pagaidu vienreizējie pasākumi tiek pakāpeniski likvidēti, kā plānots, bet ne visas plānotās strukturālas reformas ir pietiekami konkretizētas. Kopumā ir pamatoti secināt, ka Ungārijas iestāžu reakcija uz Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumu, kas pieņemts saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, ir bijusi nepietiekama,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Reaģējot uz Padomes 2009. gada 7. jūlija ieteikumu saskaņā ar EKL 104. panta 7. punktu, Ungārija minētajā ieteikumā noteiktajā termiņā nav veikusi efektīvus pasākumus.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Ungārijai.

Briselē, 2012. gada 24. janvārī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
M. VESTAGER